

Кафедра управління проектами в міському господарстві і будівництві

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету менеджменту
“ (Писаревський І.М.)
“ М.П. _____ 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МПП 1.3, СПП 1.3 Управління вартістю проектів

галузь знань Специфічні категорії

спеціальність 8.18010013, 7.18010013 «Управління проектами»

факультет менеджменту

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робоча програма з дисципліни «Управління вартістю проектів» для студентів за спеціальністю 8.18010013, 7.18010013 «Управління проектами».

Розробники: Гусева Ю.Ю., доцент кафедри управління проектами в міському господарстві і будівництві, к.т.н., доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління проектами в міському господарстві і будівництві.

Протокол від «29» 08 2014 року № 1
Завідувач кафедри (Чумаченко І.В.)

Робочу програму схвалено на засіданні випускової кафедри управління проектами в міському господарстві і будівництві.

Протокол від «29» 08 2014 року № 1
Завідувач випускової кафедри (Чумаченко І.В.)
(прізвище та ініціали)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ (Васильченко В.В.) «11» 02 2014 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3,5	за вибором ВНЗ	Рік (роки) підготовки	
		1-й (5-й)	1-й (5-й)
		Семестр(и)	
		1-й (9-й)	1-й (10-й)
Загальна кількість годин – 126	Галузь знань: Специфічні категорії	Лекції:	
Модулів – 1		17 год.	10 год.
		Практичні, семінарські:	
Змістових модулів (ЗМ) – 2		34 год.	10 год.
		Лабораторні:	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4,1	Спеціальність 8.18010013, 7.18010013 «Управління проектами» Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст, магістр	Самостійна робота:	
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ) КР «Управління вартістю проектів»		75 год.	88 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	18 год.
		Вид контролю:	
		екзамен 9	екзамен 10

Примітка.

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни становить:

для денної форми навчання – 40%,

для заочної форми навчання – 16%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Управління вартістю проектів» є формування системи теоретичних і практичних знань у галузі управління фінансами, оволодіння стратегією і тактикою фінансового забезпечення проектної діяльності, знаходження оптимальних фінансових та інвестиційних рішень.

Завданням навчальної дисципліни є теоретична і практична підготовка студентів з питань: сутність фінансових процесів в суспільстві; особливості фінансової діяльності на різних етапах життєвого циклу проекту; вартість залученого капіталу; ефективність інвестицій; інструментарій інвестиційного менеджменту; оцінювання привабливості інвестиційних проектів; врахування впливу ризиків проекту на його ефективність та вартість; оцінювання вартості проекту; планування вартості проекту; контроль вартості проекту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати:*

- понятійно-термінологічний апарат дисципліни;
- класифікацію методів та джерел фінансування проектів;
- поняття грошового потоку і фінансові розрахунки з грошовими потоками (оцінювання грошових потоків у часі, облік ризику та інфляції);
- поняття ризику, класифікацію проектних ризиків;
- методи оцінювання ризику при фінансуванні проектів;
- критерії оцінки ефективності інвестиційних проектів;
- інструменти і методи планування управління вартістю проектів (експертне оцінювання, аналітичні методи);
- інструменти і методи оцінювання вартості проекту (експертне оцінювання, оцінювання за аналогами, параметричне оцінювання, оцінка «знизу догори», оцінка за трьома точками, аналіз резервів, вартість якості, аналіз пропозицій постачальників, методи групового прийняття рішень);
- інструменти і методи визначення бюджету проекту (сумування вартості, аналіз резервів, експертне оцінювання, історичні зв'язки, ліміти фінансування);
- інструменти і методи управління вартістю проектів (управління освоєним обсягом, прогнозування, індекс прогнозування до завершення, аналіз виконання, аналіз резервів).

вміти:

- визначати теперішню і майбутню вартість грошового потоку;
- визначати розмір дисконтної ставки і коректувати її з урахуванням ризику і інфляції;
- оцінювати ефективність інвестиційного проекту;
- оцінювати ефективність джерел фінансування, обґрунтовувати вибір джерел фінансування проекту;
- оцінювати ризики проекту, що пов'язані з його фінансуванням;

- проводити оцінювання вартості проекту методами експертного оцінювання, оцінювання за аналогами, параметричного оцінювання, оцінювання «знизу догори», оцінювання за трьома точками;
- визначати бюджет проекту;
- використовувати метод освоєного обсягу;
- прогнозувати виконання проекту з точки зору строків і вартості;
- розраховувати ключові індекси методу освоєного обсягу.

мати компетентності:

- приймати обґрунтовані рішення щодо джерел фінансування проекту;
- оцінювати вартість проекту;
- формувати бюджет проекту;
- управляти освоєним обсягом проекту;
- приймати обґрунтовані рішення щодо управління вартістю проекту;
- проводити аналіз виконання бюджету проекту;
- використовувати програмне забезпечення для управління вартістю проекту.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Управління вартістю проектів

Змістовий модуль 1. Методологічні засади і методичний інструментарій фінансування проектів

ТЕМА 1. Методологічні аспекти фінансування проектів.

Поняття і економічний сенс інвестицій. Взаємозв'язок фінансового та інвестиційного менеджменту. Предмет і мета аналізу інвестиційних проектів. Концепція аналізу. Відмінність проекту від програми і плану. Інвестиційна сфера України.

ТЕМА 2. Визначення вартості грошей у часі.

Грошовий потік: поняття, розрахунок проектного грошового потоку. Зміст і завдання управління вхідними і вихідними грошовими потоками проекту. Дисконтування грошових потоків. Інфляція та її вплив на результати фінансової та інвестиційної діяльності.

ТЕМА 3. Методи фінансування інвестиційних проектів.

Сутність фінансування інвестиційних проектів. Класифікація методів фінансування. Визначення факторів, які визначають співвідношення форм фінансування. Основні джерела формування інвестиційних ресурсів для створення нового проекту.

ТЕМА 4. Врахування фактору ризику при фінансуванні і оцінюванні вартості проекту.

Поняття ризику. Взаємозв'язок процесів управління ризиком і вартістю проекту. Класифікація ризиків. Система кількісних оцінок ризику. Методика проведення аналізу чутливості проекту. Управління ризиком. Врахування фактору ризику при оцінюванні ефективності проекту (вибір ставки дисконтування).

ТЕМА 5. Основні критерії ефективності проектів.

Система показників ефективності діяльності підприємства. Оцінка ефективності інвестиційних проектів (визначення показників NPV, PI, IRR, MIRR). Оцінка ефективності інвестиційних проектів в MS Excel. Формування портфелю проектів за критерієм максимуму доходності. Використання засобів MS Excel для вирішення завдання формування портфелю.

Змістовий модуль 2. Методологічні засади і методичний інструментарій управління вартістю проектів

ТЕМА 6. Планування і оцінювання вартості проекту

Управління вартістю як галузь знань в управлінні проектами. Планування вартості: експертне оцінювання, аналітичні методи. Оцінювання вартості: входи, інструменти і методи, виходи. Експертне оцінювання, оцінювання за аналогами, параметричне оцінювання, PERT, аналіз резервів, вартість якості, аналіз пропозицій постачальників. Програмне забезпечення, що використовується для оцінювання.

ТЕМА 7. Визначення бюджету проекту

Визначення бюджету проекту: входи, інструменти і методи, виходи. Аналіз резервів, сумування вартості за пакетами складових ієрархічної структури робіт, експертне оцінювання, фінансові обмеження, оцінювання за аналогами, параметричне оцінювання, оцінка «знизу догори», оцінка за трьома точками, аналіз резервів, вартість якості, аналіз пропозицій постачальників, методи групового прийняття рішень

ТЕМА 8. Контроль вартості проекту

Контроль вартості: входи, інструменти і методи, виходи. Управління освоєним обсягом, прогнозування, індекс прогнозування до завершення, аналіз виконання, аналіз резервів Програмне забезпечення для управління проектами.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр	срс		лек	лаб	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Управління вартістю проектів										
Змістовий модуль 1. Методологічні засади і методичний інструментарій фінансування проектів										
Тема 1.	12	1	-	-	9	11	1	-	-	10
Тема 2.	14	2	-	4	8	12	1	-	1	10
Тема 3.	13	2	-	6	9	12	1	-	1	10
Тема 4.	15	1	-	2	12	12	1	-	1	11
Тема 5.	19	1	-	4	12	12	1	-	1	11
Разом за ЗМ 1	73	7	-	16	50	61	5	-	4	52

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр	срс		лек	лаб	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 2. Методологічні засади і методичний інструментарій управління вартістю проектів										
Тема 6.	17	2	-	6	9	15	1	-	2	12
Тема 7.	18	4	-	6	8	16	2	-	2	12
Тема 8.	18	4	-	6	8	16	2	-	2	12
Разом за ЗМ 2	53	10	-	18	25	47	5	-	6	36
Індивідуальне завдання «Управління вартістю проектів» (контрольна робота для студентів заочної форми навчання)										
Індивідуальне завдання «Управління вартістю проектів»	-	-	-	-	-	18	-	-	-	18
Усього годин	126	17	-	34	75	126	10	-	10	106

5. Теми семінарських занять

Не передбачено.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Визначення вартості грошей у часі: Вартість грошей у часі. Визначення майбутньої вартості грошей. Ануїтет. Теперішня вартість грошей та ставки дисконту. Інфляція та її вплив на результати фінансової та інвестиційної діяльності (рішення прикладних задач).	4	1
2	Методи фінансування інвестиційних проектів: Джерела фінансування проектів. Обґрунтування вибору джерел фінансування проектів. Визначення вартості капіталу в залежності від джерел його фінансування. (рішення прикладних задач).	6	1
3	Врахування фактору ризику при фінансуванні і оцінюванні вартості проекту: Прийняття рішень в умовах ризику та невизначеності (рішення прикладних задач).	2	1
4	Основні критерії ефективності проектів: Визначення основних критеріїв ефективності інвестиційного проекту.	4	1

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	Метод дисконтного періоду окупності. NPV та IRR методи. Прийняття рішення по критерію мінімальної вартості. Прогнозування прибутку від реалізації інвестиційного проекту (рішення прикладних задач).		
6	Планування і оцінювання вартості проекту: Експертне оцінювання, оцінювання за аналогами, параметричне оцінювання, PERT, аналіз резервів, вартість якості, аналіз пропозицій постачальників (рішення прикладних задач).	6	2
7	Визначення бюджету проекту: Аналіз резервів, сумування вартості за пакетами складових ІСР, експертне оцінювання, перерозподіл фінансових ресурсів проекту, визначення ліміту фінансування (рішення прикладних задач в MS Project).	6	2
8	Контроль вартості проекту: Метод управління освоєним об'ємом. Контроль і аналіз відхилень. Прогнозування результатів проекту. Аналіз виконання бюджету (рішення прикладних задач в MS Project).	6	2
Разом		34	10

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Особливості інвестиційного клімату в Україні. Класифікація інвестиційного ринку. Сучасні вимоги до професійних навичок фінансового менеджера.	9	8
2	Поняття стартапу. Проектне фінансування і напрямки його розвитку в Україні. Механізм обґрунтування схеми та джерел фінансування інвестиційного проекту. Основні стадії циклу фінансування проекту.	9	8
3	Види грошових потоків. Компаундінг. Підходи до визначення розміру дисконтної ставки.	8	8
4	Етапи процесу управління ризиком. Заходи для зниження ризику. Оцінка ефективності інвестицій з урахуванням	12	8

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	ризик. Фактори, що впливають на прийняття інвестиційних рішень.		
5	Поняття суспільної, комерційної і бюджетної ефективності інвестиційного проекту.	12	8
6	Оцінювання вартості будівельних проектів (базисно-компенсаційний, ресурсний, ресурсно-індексний методи).	9	10
7	Визначення ресурсів проекту. Конфлікти ресурсів і способи їх усунення.	8	10
8	Проблеми використання методу освоєного обсягу.	8	10
9	Контрольна робота для студентів заочної форми навчання «Управління вартістю проектів»	-	18
Разом		75	88

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання (контрольна робота для студентів заочної форми навчання) «Управління вартістю проектів» (ЗМ 2. Методологічні засади і методичний інструментарій управління вартістю проектів) – написання роботи згідно Методичних вказівок до практичних занять, самостійної роботи та виконання контрольної роботи з дисципліни «Управління вартістю проектів» для студентів всіх форм навчання за спеціальністю 7.18010013, 8.18010013 – Управління проектами – 18 год.

Зміст індивідуального завдання: 1) аналіз теоретичних аспектів фінансування та управління вартістю проектів; 2) вибір форми фінансування проекту; 3) аналіз ефективності інвестиційного проекту; 4) оцінка вартості проекту; 5) контроль вартості проекту.

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні; синтетичні; продуктивні (проблемні; частково-пошукові), репродуктивні (пояснювально-ілюстративні).

Рішення задач, конспектування лекцій, самостійна робота.

11. Методи контролю

Поточний контроль. Спостереження за діяльністю студентів. Фронтальне усне опитування. Письмовий контроль (контрольні роботи). Комп'ютерне, письмове тестування. Практична перевірка умінь і навичок. Підсумковий контроль (комп'ютерне тестування).

12. Розподіл балів, які отримують студенти (денна форма навчання)

Поточна атестація та самостійна робота								Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
ЗМ 1					ЗМ 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	30%	100%
35%					35%				
70%									

(заочна форма навчання)

Поточна атестація та самостійна робота									Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
ЗМ 1					ЗМ 2			ІЗ		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		30%	100%
20%					20%			30%		
70%										

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних занять, самостійної роботи та виконання контрольної роботи з дисципліни «Управління вартістю проектів» для студентів всіх форм навчання за спеціальністю 7.18010013, 8.18010013 – Управління проектами [Текст] / Ю.Ю. Гусева; Харк. нац. у-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2013. – Рукопис.

2. Дистанційний курс «Управління вартістю проектів» для студентів всіх форм навчання за спеціальністю – Управління проектами. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=1269>

14. Рекомендована література

Базова

1. Мазур И.И. Управление проектами: Учебное пособие / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогге. – М.: Омега-Л, 2004. – 664 с.
2. Фунтов В.Н. Основы управления проектами в компании. 2-е изд., доп. / В.Н. Фунтов. – СПб.: Питер, 2008. – 336 с.
3. Хелдман К. Профессиональное управление проектом / К. Хелдман: Пер. с англ. – М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2005. – 517 с.
4. Бланк И.А. Стратегия и тактика управления фінансами [Текст] / И.А. Бланк – К.: СП «Итем ЛТД»: АДЕФ – Украина, 1996. – 534 с.
5. Бланк, И.А. Инвестиционный менеджмент [Текст] / И.А. Бланк – К.: СП «Итем ЛТД», 1995. – 448 с.
6. Ковалев, В.В. Методы оценки инвестиционных проектов [Текст] / В.В.Ковалев. М.: Финансы и статистика, 1998. – 144 с.
7. Руководство к Своду знаний по управлению проектами (Руководство РМВОК). Третье издание. Project Management Institute – 2004. – 388 с.

Допоміжна

1. Тарасюк Г.М. Управління проектами: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 320 с.
2. Репин В.В. Процессный подход к управлению. Моделирование бизнес-процессов. / В.В Репин., В.Г. Елиферов. – М.: РИА “Стандарты и качество”, 2004. – 408 с.
3. Опп А.Д. Управление проектами. Руководство по ключевым процессам, моделям и методам / А.Д. Опп. – Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2006. – 224 с.
4. Шафер Д.Ф. Управление программными проектами: достижение оптимального качества при минимуме затрат: Пер. с англ. / Д.Ф. Шафер, Р.Т. Фатрелл, Л.И. Шафер. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2004. – 1136 с.
5. Милошевич Д. Набор инструментов для управления проектами / Драган З. Милошевич: Пер. с англ. Мамонтова Е.В.; Под ред. Неизвестного С.И. – М.: Компания АйТи; ДМК Пресс, 2006. – 729 с.
6. Блех, Ю. Инвестиционные расчеты: Модели и методы оценки инвестиционных проектов [Текст]: пер. с англ. / Ю. Блех, У. Гете – Калининград: Янтарный сказ, 2000. – 414 с.
7. Перар, Ж. Управление финансами [Текст] / Ж. Перар – М.: Финансы и статистика, 1999. – 480 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державного агентства України з інвестицій та розвитку [Електронний ресурс]: <http://www.in.gov.ua>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]: <http://www.minfin.gov.ua>

3. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]: <http://bank.gov.ua>

4. Офіційний сайт газети «Бізнес» [Електронний ресурс]: <http://www.business.ua>

5. Офіційний сайт видання «Інвестгазета» [Електронний ресурс]: <http://www.investgazeta.net>

6. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

7. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України [Електронний ресурс]: <http://smida.gov.ua>